

AUTHENTIC COMPONENTS OF THE ART AND ARCHITECTURE OF MOROCCO AS A SOURCE FOR THE DEVELOPMENT OF MODERN EUROPEAN INTERIOR DESIGN

Konoplina Olena – Postgraduate Student, Department of Design, Kiev National University of Culture and Arts, Kyiv

In this paper, the primary sources of art in the Maghreb countries are reviewed and systematized. The main characteristics and sources of Moorish style inspiration are determined. The ethno-cultural features of the art of Morocco are described. Ethnocultural specificity of development of separate kinds of arts and crafts and architecture which in synthesis have given rise to occurrence of protodesign decisions is considered. Developed an «alphabet» of artistic language, which will be indispensable for the creation of modern European design stylists of interiors. The performed work will be useful both to architects and designers, and to students of specialized institutes of higher education.

Key words: interior design, exterior, Maghreb, Moorish style, elemental elements.

UDC 73:72/747.012

AUTHENTIC COMPONENTS OF THE ART AND ARCHITECTURE OF MOROCCO AS A SOURCE FOR THE DEVELOPMENT OF MODERN EUROPEAN INTERIOR DESIGN

Konoplina Olena – Postgraduate Student, Department of Design, Kiev National University of Culture and Arts, Kyiv

The purpose of the article is to reveal the essence of the authentic components of modern interior design in the Moorish style, taking into consideration the understanding of the traditional way of life in it of one or another primary elements.

The research methodology includes the use of the ontological method, historical and cultural, typology and art history analysis methods.

Result. Analysis of authentic Mauritanian art and architecture allowed us to highlight the style-forming primary elements, which can now be used in the design design of modern European interiors in Arab-Berber styling. These include an adobe-land-brick of a pise, elements of riads (mini-palaces with gardens) in the form of Zellij mosaics (most often with walls with decorative mihrab with a fountain), tadelakt plasters, knocking (ornamental stucco with decorative projections in the form of mucarnas and mukarnas prismatic shape), decoration of partitions with carved elements of mashrabiya and ceramic tiles with ayahs (Koranic verses-compositions), Kurdishans with arabesque embroidery, an introduction to the interior of patterned textiles and carpets with geometric and titelnym ornament with local features, a metal utensils.

Scientific novelty. The study of authentic elements of the Maghrebian art by modern European designers allows you to create exquisite Moroccan-style interiors using the design and planning features of local architecture, filling the Berber house decoration with traditional objects of decorative and applied art.

Practical value. Studying the theory and history of Moroccan art allows designers to understand more deeply the essence of its traditional foundations, the ethnocultural characteristics of the way of life and the application in everyday life of certain items that can be introduced into modern European projects as primary elements, which can significantly enrich the modern understanding of Moroccan and Hispanic stylists style.

Key words: interior design, exterior, Morocco, Moorish style, primary elements.

Надійшла до редакції 3.11.2018 р.

УДК 7.012

МОДА ЯК ВИДОВИЩЕ: ДО ПОСТАНОВКИ ПИТАННЯ

Кузнєцова Валерія Олександрівна – аспірантка, Київський національний університет культури і мистецтв, м. Київ
 orcid.org/0000-0001-9252-7480
 doi.org/10.35619/ucpmk.vi28.74
 LK.Ler4ik1010@gmail.com

Простежено взаємозв'язок феномена видовища з сучасними модними показами. Звернено увагу на необхідність комплексного вивчення моди як феномена сучасної видовищної культури, його специфіки та зв'язку з основними соціокультурними, мистецько-естетичними й технологічно-інноваційними запитами. Проаналізовано поняття дефіле як своєрідної форми театрального дійства. Наголошується, що сучасні модні покази – це приклад вдалого візуально-слухового мистецького синтезу.

Ключові слова: мода, модний показ, видовище, дефіле, театр.

Актуальність і мета дослідження. Мода – це специфічна і динамічна форма стандартизованої масової поведінки, яка виникає переважно стихійно під впливом домінуючого в суспільстві настрою і швидкоплинних смаків та захоплень [3]; це своєрідний соціально-психологічний механізм

урізноманітнення людських відносин, що надає їм рухливості та забарвлює новими яскравими відтінками. У перекладному українсько-російському словнику (1907–1909 рр.) наявне таке визначення, що мода – це недовготривале панування в суспільстві певних смаків, що проявляються у зовнішніх формах побуту, особливо в одязі.

Слово «мода» походить від латинського «modus» – міра, правило, критерій, настанова, спосіб, звичай, образ. У XVII ст. французи та італійці перетлумачують це слово (франц. «mode», італ. «modo») і застосовують його вже як термін для означення особливого соціально-психологічного феномена, що функціонує переважно у сфері побуту, поширюючись на одяг, взуття, меблі, зачіску, манеру поведінки. В українську мову слово «мода» увійшло в XVII ст. у значенні «зразок», «манера» [1].

Динамічний науково-технологічний прогрес XX ст., інноваційні технології XXI ст. значно розширили спектр поглядів на моду і уможливили її розгляд у контексті візуального мистецтва як глобальну видовищну практику. Отже, *мета дослідження* – розглянути феномен моди у контексті її візуальної презентації, тобто видовищності, видовища та супутніх їм явищ.

Ступінь наукової розробки. Значення моди в суспільстві, особливості її існування, а також способи поширення модних інновацій вже тривалий час залишаються на піку актуальності серед досліджень науковців різних галузей знань. Мода дійсно є досить привабливим об'єктом для вивчення, позаяк смислові конотації цього феномена значно ширші, ніж може здатися на перший погляд. Не останню роль у чому відіграло те, що, як зауважує М. Килошенко, функціонування моди в широких соціальних масштабах зумовлено такими чинниками як промислова революція, потокове виробництво, що, в свою чергу, спричинило злам феодальних станових бар'єрів, посилення географічної і соціальної мобільності, зростання культурних контактів, урбанізацію, розвиток засобів зв'язку, транспорту, масової комунікації [5; 13]. Можливо саме тому об'єктом дослідження мода постає в наукових розробках економістів, культурологів, істориків, філософів, мистецтвознавців, психологів, дизайнерів та інших учених.

Ще у XVII–XVIII ст. з'являються праці Н. Буало, Е. Шефтсбері, Т. Ріда, Вольтера, Ж.-Ж. Руссо, що містять перші визначення поняття «мода», пов'язуючи його значення з наявністю чи відсутністю смаку.

Сучасні концепції моди, що наприкінці XX – початку XXI ст. викликають зацікавленість, зокрема українських фахівців, практиків та теоретиків моди, спираються на вивчення природи, специфіки поширення моди як соціокультурного феномена (Ю. Легенький, Л. Дихнич, О. Шандренко, М. Мельник, Н. Камінська, С. Нікуленко, Л. Ткаченко, Г. Куц, Ю. Шестопалова, Н. Ілляшенко та ін.). Проте дослідження моди як видовища та всіх її складових у даному контексті залишається ще достатньо новою сферою пошуків українських науковців, що й актуалізує наш пошук.

Виклад матеріалу дослідження. Як відомо, набути статусу «модності» щось може лише за умов масового захоплення ним. Не дарма сьогодні мода є своєрідним мейнстрімом, позаяк вона відображає популярні, масові тенденції, спрямування захоплення в певний період часу.

Свого часу Ч. Ворт фактично «дозволив» моді змінюватися щорічно, а К. Діор зробив моду сезонною. Таке нововведення закріплено Паризьким синдикатом високої моди. Відтепер модні будинки – члени синдикату – зобов'язані випускати дві колекції на рік у строго визначений термін. При цьому показ нової колекції – це завжди прем'єра, що пов'язує моду з театром та дотичним до його практик поняттям сезонності. Взагалі, поняття «видовище» має грецьке походження, безпосередньо пов'язане зі становленням театру та організацією відповідних приміщень ще у VI ст. до н. е. Тому у перекладі з грецької «видовище» означає «місце для глядачів».

У т. 11 «Словника української мови» (<http://sum.in.ua>) «видовище» (від вид, видіти [бачити], видіння) тлумачиться як відкрите споглядання, те, що привертає увагу, вистава. За тлумачним словником С. Ожегова видовище – це: 1) те, що постає перед поглядом; привертає погляд: явище, подія, пейзаж тощо (видовище пожежі; незвичайне видовище); 2) театральна або театралізована вистава (масові видовища; видовищні заходи) [8]. Д. Ушаков трактує слово «видовище», як: 1) (книжк.) те, що належить, відкривається погляду, що привертає погляд: явище, подія, пейзаж. У переносному значенні – це те, що привертає до себе увагу (заст.); 2) інсценування, вистава, розрахована на численних глядачів [11].

У практичному словнику синонімів української мови видовище – це (у театрі) вистава; (у цирку) атракціон; (казкове) феєрія; (ганебне) позорище; видиво [4]. Для порівняння: у російській мові поняття «зрелище» походить від слів зрение, зреть; в англійській – show (шоу) – вистава, від однойменного дієслова, яке означає показувати, виставляти, являти [2]. Проте світ моди більш категоричний і жорсткіший, ніж світ театру, адже кожен дизайнер моди дає свою виставу лише один

раз. Саме тому сучасні модні дефіле потребують яскравості, незвичності, що перетворює їх у справжнє видовище, характеристики якого відповідають сучасним уявленням і глядацьким потребам.

Видовища мають свої історичні, соціальні й культурні витоки, включаючи народні обряди та дійства. Вони завжди перебувають у стані постійного оновлення, дієво реагуючи на суспільні запити. Тому надто складно відслідкувати їх стрімкий розвиток та виникнення нових різновидів.

Так, перша згадка про публічний виступ з'являється в творі Аристотеля «Поетика», в якому розповідається про Софрона та його сина Ксенарха, які жили в V ст. до н. е. та були авторами мімів – сатиричних сенок – мініатюр на побутову тему, які в одних випадках просто читалися в голос, а в інших – розігрувалися [13; 15].

Режисер та педагог В. Кісін щодо походження видовища висловлює думку, що сучасна видовищна культура походить від двох стародавніх явищ: поховального обряду та мисливських ігор. Саме на цих прикладах учений простежує процеси у зміні змісту та форм видовища, зазначаючи, що глядач, виконавець, організація простору, часу, костюм, маска, зорове та звукове зображення – ті складові, що формують сучасний спектр видовищ [6].

У своїх дослідженнях М. Хренів поділяє видовища на різновиди: традиційні видовища (ритуали, свята, гуляння); традиційні види мистецтва (цирк, театр, естрада); технічні масові видовища сучасності (кіно, телебачення) [12; 227].

У дослідженні «Видовище як гра: природний, історико-культурний і мистецький виміри» український вчений О. Рожок зазначає, що сучасне видовище – це процес взаємодії та взаємовпливу людей, виникаючий внаслідок певного публічного медіа-дійства, в якому особливе – частіше за все головне – місце посідають аудіовізуальні компоненти театралізації (сукупність видимого та почутого), організуючі сприйняття глядачів певним чином, що викликають сильні емоційні переживання, загострене відчуття колективності, спільності, приналежності до цілого [9].

У своїй статті К. Станіславська констатує: «Сучасне видовище з об'єкта споглядання перетворюється на феномен, що залучає або спонукає до участі у дійстві самого глядача, який свідомо чи несвідомо приміряє на себе роль співавтора, співтворця: подібне спостерігається у формах художньої акції, інструментального та хорового театру, перформансу, хепенінгу, тотальної інсталяції, флешмобу, боді-арту, стріт-арту, електронної відеогри. Сучасна публіка вже не хоче лише спостерігати – глядач потребує сильніших вражень та відчуттів, і така «погоня за емоціями» сприяє тому, що він стає повноправним учасником візуального дійства» [10].

Крім того, форми та жанри видовищної культури трансформуються, еволюціонують, набувають нових властивостей, постановочних прийомів тощо. Театралізовані видовища можуть мати елементи театралізації або досягати повноти форми театральної вистави в умовах показу, які не притаманні театру [14]. Характер дійства, простір, у якому вони відбуваються, засіб спілкування з глядачами кардинально вирішують стиль заходу. Проте чим більше режисером буде знайдено нюансів, неочікуваних стиків, трюкових моментів і комбінацій параметрів, тим яскравішим та неповторним буде дійство [7].

Видовищне мистецтво – найбільш доступне, а тому й найбільш поширене серед публіки. Масові народні дійства стали часткою «монументальної пропаганди». Масова вистава є точкою координації життєплинів глядача та сцени, глядача й глядацького натовпу, це акт самоусвідомлення людини в суспільній системі координат.

Одним із різновидів масових видовищ є театралізовані видовища – витвір, що захоплює глядацькі маси в процесі координації життєплинів за законами театру. Їм притаманне ідейно-тематичне наповнення, конфліктне підґрунтя, образне вирішення, сюжетна лінія, наскрізна дія. Вони можуть мати елементи театралізації або досягати повноти форми театральної вистави в умовах показу, не притаманних театру. Театральне видовище слід типологізувати за:

- засобом спілкування з глядачем: а) відсутній розподіл на виконавців і глядачів – усі учасники; б) є розподіл на ролі та сплановані функції глядачів і виконавців; в) дійство самостійне й відводить масам роль лише глядача;

- характером події театрального видовища: а) відбувається регулярно за календарною датою; б) присвячено унікальній події або започатковує традицію; в) відбувається в рамках іншого заходу;

- місцем дії: а) у відкритому просторі, який уже існує; б) у відкритому просторі, який спеціально організовується; в) у закритому просторі [2].

Отже, можемо зазначити, що сучасні видовищні дійства набувають найбільш візуального характеру, інтерактивних рис, завдяки яким автор і глядач стають співтворцями видовищної дії, що чи найбільш наглядно демонструють сучасні модні покази.

Недарма однією з форм видовища є дефіле (dsl фр. defile – тіснина). Дефіле у перекладі – це ущелина, вузький прохід між височинами або водними перешкодами, утворений непрохідною або

важко прохідною місцевістю. Термін «дефіле» спочатку використовувався тільки у тактичному контексті, а згодом прижився в модній індустрії. Поняття «дефілювати» стало означати красиві граційні рухи.

Одним із перших, хто використав слово «дефіле» у такому «модному» значенні, був відомий модельєр Ч.-Ф. Ворт, який започаткував демонстрацію одягу продавчинями свого ательє заможним клієнтам. Наприкінці XIX – поч. XX ст. така практика стала своєрідною візитівкою відомих Будинків моди, які пропонували замовникам ознайомитися з колекцією.

Уперше дефіле у сучасному розумінні організувала в 1905 р. у Лондоні дизайнер Люсілл, яка в своєму ательє на невеличкій сцені провела справжній парад моделей під музичний супровід.

Таке нововведення швидко поширилося за океаном – із 1903 р., зокрема в Нью-Йорку, дефіле «живих моделей» стає популярною формою демонстрації одягу американських виробників, які ще задовго до того стали об'єднуватися в асоціації і проводити покази для оптових замовників одягу і аксесуарів. Щоправда на них використовувалися манекени, які, звичайно ж, не могли забезпечити такого видовища та викликати захоплення у вибагливих заможних глядачів-замовників.

Краса одягу поряд із привабливістю моделей перетворили презентації у справжнє масове видовищне дійство, взяти участь в якому від сезону до сезону прагнула дедалі більша кількість бутіків. Уже у 60-х роках дефіле перетворюються в грандіозні шоу з музичним оформленням, світловим антуражем та яскравим дизайном подіуму, який підносився над глядачами в залі, не лише полегшуючи перегляд колекції, а й демонструючи своєрідну величність, нетривіальність того, що відбувається.

Україна теж слідує за модними тенденціями. У нашій країні в листопаді 1997 р. з'явився власний Тиждень Моди, до речі, перший не лише на пострадянському просторі, а й на території Центральної та Східної Європи. Тоді, крім англомовної назви Ukrainian Fashion Week, він мав ще й другу назву – Тиждень прет-а-порте «Сезони моди». Наприкінці 2005 р. оргкомітет офіційно повідомив дизайнерів та пресу про використання лише одного варіанту Ukrainian Fashion Week, що акцентує увагу на професійному показі дизайнерських колекцій, формат яких повністю відповідає світовим стандартам. Крім того, право на бренд «Сезони моди» оскаржував відомий фотограф В. Кармінський, посилаючись на те, що з 1995 р. він видавав фотожурнал «Новий сезон» із фотографіями паризьких дефіле.

Організатори дефіле не шкодують коштів на антураж, музику і світло, запрошуючи відомих моделей та стилістів. Модель заробляє десятки тисяч доларів за один показ, створений Будинком моди. Покази часто повторюються з сезону в сезон, тому постановники і продюсери намагаються знайти «родзинку», здатну відрізнити покази компанії або дизайнера. Незвичайні покази вже стали візитною карткою дизайнерів. Так, подіум із рожевим неоновим підсвічуванням характерний для модельних показів Джона Гальяно (John Galliano), а дзеркальний – для Christian Dior.

Найбільш престижними є паризькі тижні моди, які проходять два рази на рік. У столиці моди демонструються досягнення кравецького мистецтва. Кутюр'є влаштовують справжнє свято, що досить часто нагадує видовищне шоу чи театральне дійство, яке завдяки сучасним технологіям перетворюється на грандіозне шоу. Тому можна констатувати, що мода – це видовище, яке саме завдяки його ознакам і надалі розвиватиметься швидкими темпами, привертаючи увагу і викликаючи захоплення у масового глядача.

Висновки. Отже, мода, модні покази тісно пов'язані з театральним дійством, яке, у свою чергу, безпосередньо пов'язане з видовищем. Відтак, сучасні дослідження моди повинні акцентувати увагу на необхідності комплексного її аналізу як феномена сучасної видовищної культури, його специфіки та зв'язку з основними соціокультурними, мистецько-естетичними та технологічно-інноваційними запитами. Особлива увага у цьому контексті повинна приділятися дефіле – як своєрідній формі театрального дійства, яке є прикладом вдалого візуально-слухового і інноваційно-технологічного мистецького синтезу.

Список використаної літератури

1. Дихнич Л. П. Феномен моди в соціокультурних процесах XX ст.: автореф. дис... канд. іст. наук. Київ, 2002. 17 с.
2. Жуковін О. В. Видовище як універсальне явище загальнолюдської культури. *Вісник НАКККиМ*. 2012. С. 154–157.
3. Ілляшенко Н. В. Мода як соціокультурний феномен. URL: [http:// www. rusnauka. com/ NTIP_2006/Philosophia/4_il_jashenko.doc.htm](http://www.rusnauka.com/NTIP_2006/Philosophia/4_il_jashenko.doc.htm).
4. Караванський С. Практичний словник синонімів української мови. 2-ге вид. Київ, 2000. 411 с.
5. Килошенко М. И. Психология моды: теоретический и прикладной аспект. СПб. : СПГУТ, 2001. 192 с.

6. Кісін В. Б. Режисура як мистецтво та професія. Життя. Актор. Образ : Із творчої спадщини. Київ : КМ Academia, 1999. 268 с.
7. Кужельний О. П. Основи режисури театралізованих видовищ і свят: навч. посіб. Київ : НАКККиМ, 2012. 140 с.
8. Ожегов С. И. Словарь русского языка. М., 1990. 921 с.
9. Рожок О. В. Видовище як гра: природний, історико-культурний і мистецький виміри. *Вісник НАКККиМ*. 2011. Вип. 3. С. 83–88.
10. Станіславська К. І. Митець і глядач: погляд на взаємини у модусах постмодерністської видовищної культури. *Науковий вісник КНУТКиТ ім. І. К. Карпенка-Карого*. 2013. Вип. 13. С. 180–189.
11. Толковый словарь: в 4 т. / Д. Н. Ушаков и др. М. : Сов. энцикл.: ОГИЗ, 1935–1940.
12. Хренов Н. Зрелище в эпоху восстания масс. М., 2006. 646 с.
13. Шароев И. Г. Режиссура эстрады и массовых представлений: учеб. М. : Просвещение, 1986. 463 с.
14. Шаумян С. С. Генезис зрелищной культуры от истоков до зрелости (XVIII в.): Западная Европа и Россия: дисс... канд. ист. наук. М., 2001. 131 с.

References

1. Dykhnych L. P. Fenomen mody v sotsiokulturnykh protsesakh XX st.: avtoref. dys... канд. ist. nauc. Kyiv, 2002. 17 s.
2. Zhukovin O. V. Vydovyshche yak universalne yavlyshche zahalnoliudskoi kultury. *Visnyk NAKKКиM*. 2012. S. 154–157.
3. Iliashenko N. V. Moda yak sotsiokulturnyi fenomen. URL: http://www.rusnauka.com/NTIP_2006/Philosophia/4_il_jashenko.doc.htm.
4. Karavanskyi S. Praktychnyi slovnyk synonimiv ukrainskoi movy. 2-he vyd. Kyiv, 2000. 41 s.
5. Kyloshenko M. Y. Psykholohyia mody: teoretycheskyi y prykladnoi aspekt. SPb. : SPHUT, 2001. 192 s.
6. Kisin V. B. Rezhysura yak mystetstvo ta profesiia. Zhyttia. Aktor. Obraz : Iz tvorchoi spadshchyny. Kyiv : KM Academia, 1999. 268 s.
7. Kuzhelnyi O. P. Osnovy rezhysury teatralizovanykh vydovyshch i sviat: navch.posibn. Kyiv : NAKKКиM, 2012. 140 s.
8. Ozhegov S. Y. Slovar russkoho yazyka. M., 1990. 921 s.
9. Rozhok O. V. Vydovyshche yak hra: pryrodnyi, istoryko-kulturnyi i mystetskyi vymiry. *Visnyk NAKKКиM*. 2011. Vyp. 3. S. 83–88.
10. Stanislavska K. I. Mytets i hliadach: pohliad na vzaiemyny u modusakh postmodernistskoi vydovyshchnoi kultury. *Naukovyi visnyk KNUTКиT im. I. K. Karpenka-Karoho*. 2013. Vyp. 13. S. 180–189.
11. Tolkovyi slovar: v 4 t. / D. N. Ushakov y dr. M. : Sov. entsykl.: ONYZ, 1935–1940.
12. Khrenov N. Zrelyshche v epokhu vosstaniya mass. M., 2006. 646 s.
13. Sharoev Y. H. Rezhysura estrady y massovykh predstavleni: ucheb. M. : Prosveshchenye, 1986. 463 s.
14. Shaumian S. S. Henezys zrelyshchnoi kultury ot ystokov do zrelosty (XVIII v.): Zapadnaia Evropa y Rosssiya : dyss. kand. yst. n. M., 2001. 131 s.

МОДА КАК ЗРЕЛИЩЕ: К ПОСТАНОВКЕ ВОПРОСА

Кузнецова Валерия Александровна – аспирантка,
Киевский национальный университет культуры и искусств,
г. Киев

Рассмотрено взаимосвязь феномена зрелища с современными модными демонстрациями. Обращено внимание на необходимость изучения моды как феномена современной зрелищной культуры, ее специфику и связи с основными социокультурными, художественно-эстетическими и технологически-инновационными запросами. Проанализировано понятие дефиле как своеобразной формы театрального действия. Акцентируется на том, что современные модные демонстрации – это пример удачного визуально-слухового художественного синтеза.

Ключевые слова: мода, модная демонстрация, зрелище, дефиле, театр.

FASHION AS A LITERARY: BEFORE THE POSITATION OF THE QUESTION

Kuznietsova Valeriia – Kiev National University of Culture and Arts,
Kiev

The publication traces the relationship of the phenomenon of the spectacle with modern fashion shows. The attention is paid to the need for a comprehensive study of fashion as a phenomenon of modern spectacle culture, its specificity and connection with the main socio-cultural, artistic-aesthetic and technological and innovative inquiries. The concept of a defile as a kind of theatrical action is analyzed. It is noted that modern fashion shows are an example of successful visual and auditory artistic synthesis.

Key words: fashion, fashion show, spectacle, defile, theater.

UDC 7.012

FASHION AS A LITERARY: BEFORE THE POSITATION OF THE QUESTION**Kuznietsova Valeriia** – Kiev National University of Culture and Arts,
Kiev

The methodology of the research is based on a combination of general scientific methods and research tools of art criticism and culturological approaches. Methods of analysis and synthesis were used to generalize data on art studies, culturological, and others. scientific literature, in particular concerning the content of the concepts of «entertainment», «spectacle», «show», «fashion», «defile». other The greatest attention is paid to the art-study approach – to analyze the content-artistic peculiarities of fashion as an example of a combination of visual, auditory and innovation-technological achievements of contemporary art.

Results. The attention is paid to the need for a comprehensive study of fashion as a phenomenon of modern spectacle culture, its specificity and connection with the main socio-cultural, artistic-aesthetic and technological and innovative inquiries. The concept of a defile as a kind of theatrical action is analyzed. It is noted that modern fashion shows – is an example of successful visual-auditory artistic synthesis.

Novelty. The article outlines the main directions of the study of fashion, fashion shows, defiles as examples of successful visual-auditory, innovation-technological artistic synthesis in the context of meeting the requirements of modern spectacle culture.

The practical significance. Materials of the research can be used in the further development of the chosen theme in the study of fashion.

Key words: fashion, fashion show, spectacle, defile, theater.

Надійшла до редакції 5.11.2018 р.

УДК 745.521

**АРТТЕКСТИЛЬ У КОНТЕКСТІ ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА УКРАЇНИ
ДРУГОЇ ПОЛ. XX – ПОЧ. XXI СТ.**

Луковська Ольга Ігорівна – заступник генерального директора
Львівського палацу мистецтв,
кандидат мистецтвознавства, доцент, м. Львів
orcid.org/0000-0002-4074-7454
doi.org/10.35619/ucpmk.vi28.75
olhalukovska@yahoo.com

Проаналізовано провідні тенденції розвитку професійного арттекстилю України др. пол. XX – поч. XXI ст. Доведено, що авторський текстиль зазначеного періоду посідає одне з важливих місць у національній художній культурі та розвивається у художньо-стилістичному руслі, притаманному декоративному мистецтву України. З'ясовано роль національних традицій у формуванні образно-художньої мови сучасного арттекстилю, проаналізовано використання європейського досвіду художньої культури, простежено інноваційні тенденції в авторських роботах. Розглянуто творчість провідних художників, які працювали у цій галузі декоративного мистецтва.

Ключові слова: арттекстиль, митець, декоративність, монументальність, народні традиції, новації.

Постановка проблеми. Національне відродження кінця XX – поч. XXI ст. вплинуло на весь культурно-мистецький процес України. Художньо-стилістичні зміни відбулися й у професійному декоративному мистецтві: кожен вид мистецтва, в якому сформувалися професійні школи та осередки, зробив вагомий внесок до національної художньої культури. У цьому контексті особливої уваги заслуговує художній текстиль, який є невіддільною складовою декоративного мистецтва. Прикметні риси професійного арттекстилю зумовлені багатьма чинниками, необхідність дослідження яких визначає *актуальність* нашої статті та дозволяє зрозуміти загальну картину його розвитку.

Зв'язок з важливими практичними завданнями. Проблематика статті суголосна сучасному мистецтвознавству в царині теоретичного дослідження декоративного мистецтва. Тема є складовою частиною комплексної науково-дослідницької роботи Львівського Палацу мистецтв.

Останні дослідження та публікації. Проведення дослідження вимагало використання значної кількості наукових джерел. У теоретичному осмисленні важливе значення мали колективні монографії, зокрема «Історія українського мистецтва» та «Історія декоративного мистецтва України», що написані як необхідність перегляду історії і розвитку української культури та мистецтва з позицій сучасного бачення [7-8].